

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-01-149S

СИЛАБУС SYLLABUS	Правова інформатика	
	Legal Informatics	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВБ4.	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший)	
	Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	08	Право Law
Спеціальність Field of Study	081	Право Law
Освітня програма Degree Programme	Право	
	Law	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни *Правова інформатика* для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Право, 081 Право*. Рівне. НУВГП. 2024. 11 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/30683/>

Розробники силабусу: *Валерій ЦИМБАЛЮК, кандидат юридичних наук, професор, Олександр КУБАЙ, старший викладач кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.*

Силабус схвалено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін
Протокол № 02 від “25” вересня 2024 року

Завідувач кафедри: *Вікторія ГРИШКО, к.п.н., доцентка.*

Керівник освітньої програми
к.ю.н., професорка

Інна МІЩУК

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ права
Протокол № 04 від “25” жовтня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ права: *Валерій ЦИМБАЛЮК, к.ю.н., професор.*

Попередня версія силабусу 07-01-20S

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Правова інформатика» ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Рік навчання, семестр	<i>2, 3</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>14 годин / 4 години</i>
Практичні заняття:	<i>18 годин / 12 годин</i>
Самостійна робота:	<i>58 годин / 74 години</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>

Форма навчання	<i>денна / заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Кафедра, де реалізується навчальна дисципліна	<i>Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін Адреса: м. Рівне, вул. О. Новака, 75, навчальний корпус №8, каб.817 e-mail: kaf-sud@nuwm.edu.ua</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор кафедри правоохоронної

діяльності та спеціальних юридичних дисциплін

Вікіситет <https://cutt.ly/zhQk0Gs>

ORCID

Як комунікувати v.i.tsymbaliuk@nuwm.edu.ua

тел.: 098-512-73-74

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

Кубай Олександр Васильович, старший викладач кафедри інформаційного права та юридичної журналістики

Вікіситет

<http://surl.li/mnag>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-2005-487X>

Як комунікувати

o.v.kubai@nuwm.edu.ua

тел. 096-607-11-01

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1156>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою вивчення навчальної дисципліни *Правова інформатика* є формування у студентів компетентностей для розуміння, аналізу та ефективного застосування сучасних інформаційних технологій у правовій сфері, а також забезпечення цифрової безпеки та захисту інформації в юридичній практиці.

Завданнями навчальної дисципліни *Правова інформатика* є: надання студентам базових знань про інформаційні технології, їхню роль та значення в сучасній правовій системі; ознайомлення з основними методами зберігання, обробки та захисту даних, важливих для правової діяльності; вміння аналізувати, застосовувати та інтегрувати цифрові рішення в юридичну практику, зокрема, для ефективного ведення документів, організації правових досліджень та роботи з базами даних; формування критичного мислення щодо етичних та правових викликів, пов'язаних із використанням інформаційних технологій в юридичній практиці.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

Навчальна платформа Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1156>

Платформа освітніх програм та їхніх освітніх компонентів:

Передумови вивчення

Передумовою вивчення даного освітнього компонента є вивчення освітніх компонентів ОК7 «Основи цифрових технологій», ОК28 «Логіка для юристів».

Компетентності

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використання інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК20. Вміння працювати з даними, володіти інформаційною грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому суспільстві.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК18. Здатність до складання процесуальних документів.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента**Структура навчальної дисципліни**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна/заочна форма			
	Усього	У тому числі		
		л	п	с.р.
Змістовий модуль 1. Основні поняття та визначення «Правової інформатики». Формування обчислювального мислення юриста.				
Тема 1. Поняття та предмет правової інформатики. Основні напрямки правової інформатики. Поняття комп'ютерних систем та їх класифікація. Огляд сучасних технологій в праві.	14/14	2/1	4/2	8/11
Тема 2. Основи алгоритмізації та програмування. Інформаційно-логічні задачі. Елементи програмування в Excel та Google Sheets.	14/14	2/0,5	2/2	10/11,5

Тема 3. Візуалізація даних та засоби інфографіки.	12/12	2/0,5	2/2	8/11,5
Разом	40/40	6/2	8/6	26/32
Змістовий модуль 2. Сучасні інформаційні технології в праві.				
Тема 4. Інформаційно-аналітичні правові системи. Огляд сучасних цифрових правових платформ.	14/14	2/1	4/2	8/11
Тема 5. Основи тестування та життєвий цикл програмного забезпечення в правничій сфері.	12/12	2	2/1	8/11
Тема 6. Основи інформаційної безпеки. Безпека електронних фінансів.	12/12	2/1	2/1	8/10
Тема 7. Вступ до штучного інтелекту та перспективи його використання в правничій сфері.	12/12	2	2/1	8/11
Разом	50/50	8/2	10/6	32/42
Усього годин	90/90	14/4	18/12	58/74

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основи алгоритмізації. Створення власного міні-проєкту в Scratch.	2	1
2	Знайомство з навчальною платформою Codecademy.	2	1
3	Стильове оформлення тексту. Автоматизація роботи з великими обсягами текстової інформації	2	2
4	Знайомство з інформаційно-аналітичною системою ZakonOnline. Аналіз статистики роботи судів.	2	2
5	Робота з порталом відкритих даних data.gov.ua. Аналіз злочинності за певний період часу.	2	2
6	Візуалізація та створення інфографіки на основі відкритих даних за допомогою хмарних рішень.	2	1
7	Основи тестування програмного забезпечення. Фіксація багів.	2	1
8	Основи кібербезпеки. Аналіз цифрових загроз.	2	1
9	Початок роботи з ChatGPT. Promt-інжиніринг.	2	1
	Разом	18	12

Форми та методи навчання

Методи навчання: інтерактивні методи, демонстрація, презентація, проблемно-пошуковий метод, case study /аналіз проблемних ситуацій, використання сучасних навчальних цифрових платформ.

Технології навчання:

1. Модульне навчання – використання знань, умінь тощо у вигляді окремих модулів, що інтегруються з іншими частинами курсу.
2. Контекстне навчання – мотивація студентів до засвоєння знань, умінь тощо шляхом виявлення зв'язків між конкретним знанням, умінням тощо та його застосуванням.
3. Розвиток критичного мислення – освітня діяльність, спрямована на розвиток у здобувачів розумного, рефлексивного мислення, здатного висунути нові ідеї та побачити нові можливості.
4. Проблемне навчання – стимулювання здобувачів до самостійного набуття знань тощо, необхідних для розв'язання конкретної задачі, проблеми.
5. Міждисциплінарне навчання – використання знань з різних предметних областей, їх угруповання і концентрація в контексті розв'язуваної задачі.
6. Інформаційно-комунікаційні технології – навчання в електронному освітньому середовищі з метою розширення доступу до освітніх ресурсів, збільшення контактної взаємодії з викладачем, побудови індивідуальних траєкторій підготовки та об'єктивного контролю і моніторингу досягнень здобувача.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Лекції та практичні заняття проводять з використанням мультимедійного забезпечення, фото та відеопрезентацій, сучасних навчальних цифрових платформ. Виконанням практичних завдань, з використанням та аналізом проблемних ситуацій. При дистанційному навчанні заняття проводять на платформах MOODLE і Google Meet.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Форма підсумкового контролю – залік. Освітня компонента оцінюється за національною та 100 бальною шкалою. Здобувачі вищої освіти: отримують від викладача та/або силабус, інформацію про порядок здійснення семестрового поточного та підсумкового контролів на початку вивчення освітньої компоненти; семестровий поточний контроль передбачає перевірку практичних робіт та самостійної роботи студентів, результатів тестування модульних контролів на університетській платформі MOODLE.

Посилання на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://surl.li/iujwl>.

Шкала оцінювання досягнень здобувача вищої освіти

№ з/п	Вид заняття	Бали
1.	Поточна складова оцінювання	
1.1	Основи алгоритмізації. Створення власного міні-проєкту в Scratch.	6
1.2	Знайомство з навчальною платформою Codecademy.	7
1.3	Стильове оформлення тексту. Автоматизація роботи з великими обсягами текстової інформації	6
1.4	Знайомство з інформаційно-аналітичною системою ZakonOnline. Аналіз статистики роботи судів.	6
1.5	Робота з порталом відкритих даних data.gov.ua. Аналіз злочинності за певний період часу.	7
1.6	Візуалізація та створення інфографіки на основі відкритих даних за допомогою хмарних рішень.	7

1.7	Основи тестування програмного забезпечення. Фіксація багів.	7
1.8	Основи кібербезпеки. Аналіз цифрових загроз.	7
1.9	Початок роботи з ChatGPT. Promt-інжиніринг.	7
	Всього поточна складова оцінювання	60
2.	Підсумкова складова оцінювання	
2.1	Модульний контроль №1	20
2.2	Модульний контроль №2	20
	Всього поточна складова оцінювання	40
	Всього поточна складова оцінювання	100

Таблиця формування тестового завдання поточного контролю

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
		за одне	загальна
Модуль 1			
Достатнього рівня складності (Рівень 1)	20	0,5	10
Вище достатнього рівня складності (Рівень 2)	5	1	5
Високого рівня складності (Рівень 3)	2	2,5	5
		20	20
Модуль 2			
Достатнього рівня складності (Рівень 1)	20	0,5	10
Вище достатнього рівня складності (Рівень 2)	5	1	5
Високого рівня складності (Рівень 3)	2	2,5	5
		20	20

Загальний час виконання тесту – 40 хв.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності. Навчальний посібник / Мирошниченко В.О.: – Київ «Центр навчальної літератури», 2022. - 296с.
2. Інтелектуальні інформаційні системи: структура і застосування. Підручник / Величко О. М., Гордієнко О. Б. – Одеса «Олді+», 2022. – 728с.
3. Інформатика та комп'ютерна техніка. Навчальний посібник / Бакушевич Я.М., Капаціла Ю.Б. – Львів «Магнолія 2006», 2024. – 312с.
4. Інформаційна безпека та кібербезпека держави / М.М. Присяжнюк – Київ «Ліра-К», 2024. – 224с.
5. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. Навчальний посібник / І.В. Захарова, Л. Я. Філіпова. – Київ «Центр навчальної літератури», 2024. - 336с.
6. Технічний захист інформації: теоретичні основи та організаційно-технічне забезпечення. Навчальний посібник / Богуш В.М., Бровко В.Д., Кобус О.С., В.Д. Козюра В.Д. – Київ «Ліра-К», 2023. – 484с.

Допоміжна література

1. Нелюбов В. О., Куруца О. С. Основи інформатики. Microsoft Excel 2016: навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. - 58 с.: іл. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15617>
2. Нелюбов В.О., Куруца О.С. Основи інформатики. Microsoft PowerPoint 2016: навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. 122 с.: іл. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15627>
3. Нелюбов В.О., Куруца О.С. Основи інформатики. Microsoft Word 2016: електронний навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ УжНУ, 2018. 96 с.: іл. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16001>
4. Правова інформатика. / М.Швець, В. Брижко, Л.Задорожня, Ю.Клімашевська, В.Фурашев, В.Хахановський, В.Цимбалюк та ін. – У 2-х т. – К.: Парлам. вид-во, 2005. –Т. 1. –416 с.13.ЦимбалюкВ.С. Інформаційне право (основи теорії і практики).–К.: «Освіта України», 2010. –388 с.
5. Шпетний І. О., Проценко С. І., Тищенко К. В. Інформатика. Навчальний посібник. – Суми, 2018.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream>
6. /123456789/67760/3/Shpetnyi_informatyka.pdf
7. Павлиш В., Гліненко Л., Шаховська Н. Основи інформаційних технологій і систем. Навчальний посібник. – Львівська політехніка, 2018. – 620 с.
8. Дубов Д., Дубова С. Основи електронного урядування. Навчальний посібник. – Центр навчальної літератури, 2017. – 176 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Портал судової влади України/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/>
2. Портал Верховної Ради України/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Інформаційно-аналітична система ZakonOnline. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakononline.com.ua/>
4. Інформаційно-правова система ЛІГА:ЗАКОН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/>
5. Портал відкритих даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.gov.ua/>
6. Інтерактивна навчальна платформа Codecademy. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.codecademy.com/>
7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
8. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>.
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>
10. Електронний репозиторій НУВГП Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>

Посидання навчання та досліджень

Студенти мають змогу самостійно або спільно з викладачем вибрати індивідуальну тему дослідження, пов'язану із застосуванням інформаційних технологій в праві, й представити результати дослідження за темою як доповідь на конференції або аудиторному занятті. Під час викладання навчальної дисципліни використовують результати наукових робіт викладачів НУВГП та інших науковців, оприлюднені у відкритих джерелах інформації.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

При вивченні навчальної дисципліни «Правова інформатика» студенти розвивають в собі здатність комунікації, лідерство, відповідальність, вміння працювати в критичних умовах, залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, самостійно приймати рішення, критично мислити.

Дедлайни та перескладання

Перескладання тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4273>.

Студенти повинні виконати ряд завдань для оцінювання, виконаних на практичних заняттях. Одним із важливих елементів оцінки є своєчасне подання роботи на оцінювання. Пізні роботи не приймаються. Однак викладач може продовжити терміни, якщо у студента є пом'якшуючі обставини.

Студенти можуть звернутися до свого викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій. У разі виникнення проблем здобувачі вищої освіти можуть скористатись «Порядком звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюють «Положенням про неформальну та інформальну освіту в НУВГП»: <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>

Правила академічної доброчесності

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Студенти повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як студентам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, та обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Студенти, які порушують Кодекс честі університету, не отримають бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і студенти будуть направлені на повторне вивчення.

Академічна недоброчесність в університеті неприпустима. В цілому студенти та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6316>;
- Кодекс честі студентів, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917>;
- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4916>;

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/10325>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковими. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тим, що відбувся внаслідок: хвороби (довідка з лікарні); якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності; якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу. Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти або надсилаються на корпоративну пошту викладачу.

*Лектор,
к.ю.н., проф.
Асистент,
ст. викл.*

*Валерій ЦИМБАЛЮК
Олександр КУБАЙ*

Автор
Старший викладач

Олександр КУБАЙ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1402
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100